

Književnost.

Slovénska književnost.

Navod o osnovanji in poslovanji slovenskih posojilnic. Spisal Ivan Lapajne, šolski ravnatelj v Krškem. V Celji, 1895. Založil pisatelj. Tiskal D. Hribar v Celji. 8°. Stranij 120. Cena 1 gld. 10 kr. — G. Lapajne je napisal med Slovenci gotovo največ o posojilnicah, zato je pač strokovnjak na tem polju. Tukaj nam podaje ne samo teorijo o posojilnicah, ampak še bolj praktičen navod, kako naj se posojilnice snujejo in vodijo. Narod naš si je s posojilnicami pomogel neizrekljivo veliko. Zato je prav tak navod jako umesten in hvale vreden. Gospoda Lapajnetu knjigo so v obče zvedenci pohvalili. Kar omenja na str. 41. o nagradah pri Raiffeisenovih posojilnicah, to je njegova zasebna misel, katera bi se bila bolje zamolčala. Vsaka ustanova se ohrani najtrdneje, ako se drži zvesto svojih prvotnih pravil. Radi opozarjamo domoljube na to knjigo in ji želimo obilnega uspeha.

Sv.

Umno čebelarstvo. Spisal Jernej Černe. S 47. podobami. V Ljubljani, 1895. Založila c. kr. kmetijska družba kranjska. Natisnili J. Blasnikova nasledniki. 8°. Str. 70. Cena 35 kr., po pošti 5 kr. več. — Da smo Slovenci, posebno Kranjci, čebelarji že iz davna, to je znano. Sloveč je bil čebelar Janša v minulem stoletju, tudi v tem stoletju smo imeli imenitne čebelarje. Izmed knjig je najti semtertje Jonketova, še bolj „Bučelarček“ družbe svetega Mohorja. Naša knjižica je vsekako času primerna, ker zdi se, da čebelarstvo pri nas pojema. Naša knjiga je dobra, ker je umevna in jasna, ima lepe podobe in je tudi po ceni. Zato naj seže po nji vsakdo, ki se ali že peča s čebelarstvom, ali pa bi se šele rad začel. Le kdor se peča s čebelarstvom sam, ali je opazoval vnetega čebelarja od blizu, vé, kako zanimivo, kratkočasno in koristno je čebelarenje. Deželni odbor kranjski, ki je pisatelju dal nagrado, in kmetijska družba za Kranjsko, ki je knjigo izdala, imata gotovo najboljši namen, da se pri nas zopet povzdigne čebelarstvo. Prav zato je pa tudi cena lepi v platno vezani knjižici jako nizka.

Sv.

Črne bukve kmečkega stanu. Jedro kmečkega vprašanja. J. Sovran. (Ponatis iz „Slovenca“.) V Ljubljani. Samozaložba. Tisek „Katoliške Tiskarne.“ 1895. 8°. Str. 265. Cena 50 kr. — Četudi ne rodé take knjige vselej onega sadu, kate-rega si želi pisatelj, vendar je jako koristno, da, potrebno, da se kmečko vprašanje čim dalje pogosteje spravi v razgovor. Saj na kmeta tako radi

pozabljajo višji in nižji ali se ga spominjajo k večjemu, kadar ga potrebujejo. Naš pisatelj nam podaje tukaj jako veliko snovi: Ozira se po vesoljnem svetu, hodi od dežele do dežele, da pregleduje kmečke razmere. In te razmere so večinoma žalostne. Ta pregled daje snovi, da iz nje sklepa o socialnem načrtu slovenskih delavskih stanov. Knjiga je spisana z velikim navdušenjem za kmečko vprašanje, z obširnimi znanjem in odločnim mišljenjem, zato je jako vredna, da jo vzamejo v roke vsi oni, katerim ni socialno vprašanje samo prazna beseda.

L.

Odlomki iz narodnega gospodarstva. Spisal Anton Kupljen. Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metodija. Cena 30 kr. V Ljubljani 1895. Tisek R. Miličeve tiskarne. 8°. Str. 64. — Ta spis je spisan v nekoliko okornem jeziku in trdi obliki, toda lep namen pisateljev se kaže tako jasno in tvarina je tako mična, da se ne oziraš na obliko, ampak paziš bolj na misli. Sploh je pa jako dobro znamenje, da se pečajo naši pisatelji čimdalje bolj s praktičnimi vprašanji, ki odločujejo vso tukajšnjo srečo. Vrli gospod pisatelj je nastopil koristnega delovanja pot, na kateri ga želimo še mnogokrat srečati.

L.

Pratiki, in sicer: **Velika Pratika za prestopno l. 1896.**, katero je dala na svetlo c. kr. kmetijska družba pri Blaznikovih naslednikih, in pa **Slovenska Pratika** Kleinmayrova sta izšli tudi letos. O obeh govori naš spis „Koledarji“. Naša stara Velika Pratika je letos ne samo res obilna in bogata, ampak tudi lepa ter ima papir za zapiske med koledarskimi listi. Zato jo smemo priporočati še prav posebno. Cena 15 kr.

Naše slike.

Paul Louis Leger (r. Ležé) je vseučiliški profesor slavistike na Collège de France v Parizu. Rodil se je l. 1843. v Toulouse-i. Po dovršenih gimnazijskih naukih se je baval neprestano s slovanskimi jeziki. Kot vseučiliški profesor je storil izredno veliko za to, da so Francozje spoznali Slovane. Potoval je tudi mnogo po slovanskih deželah, zlasti avstro-ogerskih, nabiral gradiva, in potem izdal razna dela, n. pr.: „Chansons héroiques et Chansons populaires des Slaves de Bohême“, „La Bohême historique, pittoresque et littéraire“, „Le Monde slave“ i. dr. Vseh del je mnogo. Leger je med Slovani mož slavnega imena in torej res vreden, da podajemo njegovo sliko čitateljem.